

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : 43452547-120.07-383166
Konu : Soru Önergesi

14.11.2018

Sayın Meral DANIŞ BEŞTAŞ
Siirt Milletvekili

İlgi : 26.10.2018 tarihli ve (7/5258) esas numaralı yazılı soru önergeniz.

Önerge ve kanun teklifi iadelerine ilişkin ilgi önergenizde yer alan sorular ekte cevaplandırılmıştır.

Bilgilerinizi rica ederim.

Saygılarımla.

Mustafa ŞENTOP
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek: Soru cevabı (2 sayfa)

EGEMENLİK KAYITSIZ ŞARTSIZ MİLLİTİNDİR

TBMM Ana Bina Bakanlıklar – ANKARA
Tel.No : (0312) 420 67 71 Faks : 420 67 85

Bilgi için: Denetim Bürosu
Tel No: 420 66 88

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

EK

CEVAPLAR:

TBMM Başkanlığına sunulan kanun teklifleri ile yazılı soru, genel görüşme ve Meclis araştırması önergeleri ile ilgili işlemler Anayasa ve İçtüzük hükümlerine uygun olarak yerine getirilmektedir.

Anayasa'nın 138'inci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca *“görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılması ile ilgili soru sorulamaz, görüşme yapılamaz veya herhangi bir beyanda bulunulamaz.”* Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 67'nci maddesinin ikinci fıkrası *“Başkanlığa gelen yazı ve önergelerde kaba ve yaralayıcı sözler varsa, Başkan, gereken düzeltmelerin yapılması için, o yazı veya önergeyi sahibine geri verir”* hükmünü haizdir. TBMM Başkanlığına sunulan kanun teklifleri ile yazılı soru, genel görüşme ve Meclis araştırması önergelerinin işleme alınabilmeleri için anılan hükümlere aykırılık taşımamaları gerekmektedir.

Diğer taraftan, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün *“Soru”* başlıklı 96'ncı maddesinin üçüncü fıkrasında, TBMM Başkanı tarafından İçtüzük şartlarına uygun görülen önergelerin Gelen Kâğıtlar Listesinde yayımlanacağı ve Başbakanlığa veya ait olduğu bakanlığa gönderileceği hüküm altına alınmıştır. İçtüzük'ün 96'ncı maddesinin birinci fıkrasına göre soru; *“kısa, gerekçesiz ve kişisel görüş ileri sürülmeksizin; kişilik ve özel yaşama ilişkin konuları içermeyen bir önerge ile yazılı olarak cevaplanmak üzere milletvekillerinin, Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlara yazılı olarak soru sormalarından ibarettir.”* Aynı maddenin ikinci fıkrasının son cümlesi ile de yazılı soru önergelerine belge eklenemeyeceği hüküm altına alınmıştır. Yine İçtüzük'ün 97'nci maddesi de *“başka bir kaynaktan kolayca öğrenilmesi mümkün olan konular”* ve *“tek amacı istişare sağlamaktan ibaret konular”*ı içeren soruların Başkanlıkça kabul edilmeyeceğini hükme bağlamıştır.

TBMM Başkanlığına sunulan kanun teklifleri ile yazılı soru, genel görüşme ve Meclis araştırması önergeleri, anılan hükümler ile Anayasa ve İçtüzük'te öngörülen emredici diğer hükümlere uygunluk bakımından incelenmekte ve yapılan değerlendirme sonucunda işleme alınmakta veya sahibine iade edilmektedir.

26 ve 27. Yasama Dönemlerinde TBMM Başkanlığına sunulan kanun teklifleri ile sözlü ve yazılı soru, Meclis araştırması ve gensoru önergeleri sayıları ile söz konusu önergelerin siyasi parti gruplarına göre dağılımları aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir. Dağılımlar, soru önergeleri için önerge sahibi milletvekillerinin bağlı bulundukları siyasi partilere göre; Meclis araştırmaları ve gensorular için ise ilk imza sahibi milletvekillerinin bağlı bulundukları siyasi partilere/önerge sahibi siyasi parti gruplarına göre yapılmıştır. 21.1.2017 tarihli ve 6771 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile gensoru ve sözlü soru; bilgi edinme ve denetim yolları arasından çıkarıldığından 27. Yasama Dönemi'nde işleme alınan sözlü soru veya gensoru önergesi bulunmamaktadır.

26. Yasama Dönemi'nde, 23 kanun teklifi iade edilmiş olup, bunlardan 12'si Halkların Demokratik Partisi Grubuna mensup milletvekilleri, 11'i ise Cumhuriyet Halk Partisi Grubuna mensup milletvekilleri tarafından verilmiştir.

27. Yasama Dönemi'nde, 14.11.2018 tarihi itibarıyla, 19 kanun teklifi iade edilmiş olup bunlardan 16'sı Halkların Demokratik Partisi Grubuna mensup milletvekilleri, 2'si Cumhuriyet Halk Partisi Grubuna mensup milletvekilleri ve 1'i İyi Parti Grubuna mensup milletvekilleri tarafından verilmiştir.

EGEMENLİK KAYITSIZ ŞARTSIZ MİLLETİNDİR

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Tablo 1. TBMM Başkanlığına Sunulan Toplam Kanun Teklifi ile Önerge Sayıları ve İadeleri

Tür	26. Yasama Dönemi		27. Yasama Dönemi*	
	Toplam Sayı	İade Edilen	Toplam Sayı	İade Edilen
Kanun Teklifleri	2.434	23	1.306	19
Sözlü Soru Önergeleri	1.747	32	x	x
Yazılı Soru Önergeleri	32.181	2.768	5.384	85
Genel Görüşme Önergeleri	35	1	3	-
Meclis Araştırması Önergeleri	3.043	208	486	17
Gensoru Önergeleri	22	4	x	x

* 14.11.2018 tarihi itibarıyla

Tablo 2. Sözlü ve Yazılı Soru Önergesi İadelerinin Siyasi Parti Gruplarına Göre Dağılımı

Önerge Sahibi ¹	Sözlü Soru Önergeleri		Yazılı Soru Önergeleri	
	26. Yasama Dönemi	27. Yasama Dönemi ²	26. Yasama Dönemi	27. Yasama Dönemi ²
Bağımsız		x	26	
CHP	5	x	1.436	23
HDP	27	x	1.239	62
MHP		x	67	

¹ Tüm bağımsız milletvekilleri/ilgili parti grubuna mensup tüm milletvekilleri tarafından sunulan önergeler.

² 14.11.2018 tarihi itibarıyla

Tablo 3. Genel Görüşme, Meclis Araştırması ve Gensoru Önergesi İadelerinin Siyasi Parti Gruplarına Göre Dağılımı

Önerge Sahibi ¹	Genel Görüşme Önergeleri		Meclis Araştırması Önergeleri		Gensoru Önergeleri	
	26. Yasama Dönemi	27. Yasama Dönemi ²	26. Yasama Dönemi	27. Yasama Dönemi ²	26. Yasama Dönemi	27. Yasama Dönemi
CHP			19	3		x
CHP GRUP	1		2			x
HDP			143	12		x
HDP GRUP			42	2	4	x
MHP GRUP			2			x

¹ Önerge sahibi dağılımı, siyasi parti grupları ile milletvekillerinin bağlı oldukları siyasi parti gruplarına göre yapılmıştır. "Grup" ibaresi ekli kategoriler, söz konusu siyasi parti grubu grup başkanvekillerince ve grup adına verilen önergeleri ifade etmektedir.

² 14.11.2018 tarihi itibarıyla

